

http://www.inop.ru/files/vanhanen.doc

9. Vishnjak A. Izmerenie urovnja demokratii: nauka i mezhdunarodnaja praktika / Aleksandr Vishnjak // Dialog.ua. – 2004. – 30 marta. – Rezhim dostupa: http://dialogs.org.ua/ru/project/page863.html

10. Otchet «Svoboda v mire» [Elektronnij resurs] // Freedom House: Analisys. – Rezhim dostupa: http://freedomhouse.org/template.cfm?page=15&year

11. 2014 Nations in Transit data [Electronic resource] // Official Website of Freedom House. – Mode of access: http://www.freedomhouse.org/report-types/nations-transit#.U8jOjEDWhjo

12. Skidel'ski R. Kriterii demokratii / Robert Skidel'ski // Visnik Central'noi viborchoi komisii. – 2011. – № 1 (20). – S.54-55.

13. Shuklinov P. Konstitucija Poroshenko. Pjat' glavnyh novshestv [Elektronnij resurs] / Petr Shuklinov // Liga.Novosti. – 2014. – 01.07. – Rezhim dostupa: http://news.liga.net/articles/politics/2361133-konstitutsiya-poroshenko_pyat_glavnykh_novshestv.htm

14. Milovanov T. Konstitucija Poroshenko: decentralizacija tol'ko na sloвах [Elektronnij resurs] / Timofej Milovanov // Liga.net. – 2014. – 03.07. – Rezhim dostupa: http://www.liga.net/opinion/192352_konstitutsiya-poroshenko-detsentralizatsiya-tolko-na-slovakh-.htm

Tyrkus Y.S., graduate student of department of Political Science of The Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (Ukraine, Ivano-Frankivsk), yuranif@mail.ru

Democratization as a process of European integration framework in Ukraine

Based on the requirements study for the Ukraine entry into the European Union it is determined that the leading condition to the successful European integration process is the development of a democratic political regime. Using the system, structural-functional, sociological approaches led to the conclusion that despite the importance of the economic factor, the highest priority for the European integration is a democratic political system and modernization of the country's compliance with the democratization criteria. These criteria include: recognition of the sovereignty of the people; formation of power through universal, regular, competitive elections; reliable protection and guarantees of the rights and freedoms of citizens; the competitive nature of the realization of power; decentralization authorities; democratic political leadership; free media; the fight against corruption; functioning civil society; democratic political culture; liberal economy; the information society building.

Keywords: democratic political regime, democratization, democratization criteria, the European Union, European integration, civil rights and freedoms, corruption, competition.

Тыркис Ю. С., аспирант кафедры политологии, Прикарпатский национальный университет им. Василия Стефаника (Украина, Ивано-Франковск), yuranif@mail.ru

Демократизация как основа обеспечения евроинтеграционного процесса в Украине

На основе исследования требований к вступлению Украины в Европейский Союз определено, что ведущим условием успешного евроинтеграционного процесса является развитие демократического политического режима. Использование системного, структурно-функционального, социологического подходов позволило сделать вывод, что, несмотря на важность экономического фактора, первоочередность для евроинтеграции имеет демократическая модернизация политической системы и соответствие страны критериям демократизации. К таким критериям отнесены: признание суверенности народа; формирования власти путем всеобщих, регулярных, конкурентных выборов; надежная защита и гарантии реализации прав и свобод граждан; конкурентный характер осуществления власти; децентрализация власти; демократическое политическое лидерство; свободные СМИ; борьба с коррупцией; функциональное гражданское общество; демократическая политическая культура; либеральная экономика; формирование информационного общества.

Ключевые слова: демократический политический режим, демократизация, критерии демократизации, Европейский Союз, евроинтеграция, права и свободы граждан, коррупция, конкуренция.

* * *

УДК 32

аспірантка, Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника (Україна, Івано-Франківськ), julia_govbyt90@mail.ru

РЕАЛІЇ ПОЛІТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА (НА ПРИКЛАДІ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ)

Аналізуються політичні цінності у сучасному українському суспільстві. Розкривається зв'язок політичних цінностей з політичною свідомістю та політичною культурою в період революції. Крізь призму демократичного ідеалу визначено проблеми, окреслено перспективи та загальні тенденції трансформування національної ціннісної системи як передумови створення в Україні гармонійного ціннісного середовища. Аналіз політичних цінностей суспільства сприяв застосуванню цілісного комплексу загальнонаукових методів. Серед них можна виділити: діалектичний, порівняльно-політологічний, системний та інші. В підсумку визначено політичні цінності українців Революції Гідності.

Ключові слова: політичні цінності, криза цінностей, революція, революція гідності, українське суспільство, гідність, трансформаційні процеси.

Актуальність теми дослідження обумовлюється науковим осмисленням трансформаційних процесів, які відбуваються в Україні, протягом останніх місяців, що потребує ретельного аналізу факторів, які визначають напрями і особливості цих змін. Повною мірою це стосується і трансформації політичної сфери суспільного життя. За умови трансформаційних процесів сучасної України на авансцену політичної історії вступає нова генерація, яка діє в середовищі свободи і конкуренції. Це закономірне явище актуалізує проблему сприйняття нею цивілізаційних гуманістичних цінностей людства в сфері політичного життя.

В Україні сьогодні визначається нагальна необхідність вивчення політичних цінностей, про що свідчать наукові публікації таких сучасних вчених: Т. Андрущенко, В. М. Денисенко, В. Й. Климончук, М. Михальченко, Ю. Привалов, Ю. М. Розенфельд, Ф. Г. Семенченко, А. І. Скрипник, П. Сліпець, Ю. Шведа та інші.

Метою дослідження є визначення поняття та причин Революції Гідності, розгляд поняття політичних цінностей та аналіз політичних цінностей українців в період Революції.

Перше й основне питання, яке ставить перед собою кожен дослідник політики, аналізуючи останні події в Україні, – це питання про те, що ж тут таки відбувається і якими науковими категоріями користуватися при характеристиці зазначених подій.

І хоча оцінок того, з чим ми маємо справу сьогодні в Україні, є чимало, констатувати можна лише те, що в державі має місце серйозна політична криза з ознаками революційної ситуації. Нинішні події в Україні назвали Революцією Гідності [1].

Революція – це насамперед зміна правлячої верхівки, а також серйозні соціально-політичні зміни, що можна спостерігати в даний час в Україні. Також поняття революція доцільніше застосовувати до тих неочікуваних змін, які відбулися в суспільній свідомості населення. Адже попри різке зростання у громадській свідомості протестних настроїв такий потужний та масовий спалах громадянської непокори все ж таки став явищем несподіваним та неочікуваним.

Причина такої швидкої трансформації громадського спротиву – крайньо критичне ставлення населення до тодішньої влади та до політики, яку вона реалізувала.

Так, за показниками довіри до інститутів влади Україна посідає останнє місце серед європейських країн. Довіра до парламенту становила 1,99 за 10-бальною шкалою (останнє місце серед європейських країн), незадоволеність урядом – 2,25 бала, довіра до судово-правової системи – 2,26 бала (останнє місце), довіра до міліції – 2,5 бала (останнє місце)[1].

Це засвідчило, що тодішня політична влада, фактично, втратила свою легітимність. Адже під останньою розуміють не лише законність формування влади, а й те, чи вважають її законною широкі верстви населення. Хоча в сучасних суспільствах при відсутності чіткого поділу між елітою та народом для виникнення революційної ситуації вистачає, аби делегітимація влади відбулася в очах представників міського населення.

І саме тут спостерігалась чи не найбільша проблема сприйняття політичних процесів в Україні закордонними політиками, які продовжували ставитися до влади і до вимог населення щодо її зміни суто формально – легітимну владу можна усунути від влади лише легітимно (зректися самостійно чи відійти в результаті перевиборів). Однак постає тоді запитання: а як народу, який є єдиним джерелом влади, змусити у демократичний спосіб нелегітимну, а отже, недемократичну владу застосувати демократичні механізми розв'язання політичної кризи й дотримуватися на виборах демократичних принципів, не говорячи вже про вимогу відійти від влади?[1].

На силу делегітимного режиму впливає: відсутність реальних фінансових можливостей, відсутність рішучості жорстко подавити протести, слабкий контроль над армією, розкол всередині правлячої верхівки. І що особливо важливо – залежність від іноземних акторів.

В українському випадку саме матеріальна та морально-психологічна підтримка Росії стала однією із складових сили делегітимного українського режиму.

Важливим чинником, який впливає на поширення революційних настроїв, є також наявність дискримінації більшої чи меншої частини населення країни – формально рівноправної. В їх очах влада не володіє повною легітимністю, національні чи релігійні контролери часто виступають лідерами цих революційних виступів. Показовим у цьому сенсі є той факт, що основна маса протестувальників – україномовне населення переважно Західної України, греко-католики за релігійною належністю. Свою солідарність із мітингувальниками висловили також кримсько-татарське населення Криму, практично усі основні релігійні конфесії, крім РПЦ.

Основна ж причина, яка підняла людей на акції громадянського спротиву, – неспроможність нової (постсоветської) політичної еліти взятися за реформування України. Вона й надалі продовжує своє незалежне існування як неефективний гібрид старих (радянських) та новітніх (олігархічних) методів господарювання та керівництва. Нинішня політична криза в Україні є лише зовнішнім виразом глибокої системної кризи, яку сьогодні переживає держава, неререформована з часів розпаду колишнього СРСР[1].

В Україні – найнижчий із європейських держав індекс економічної свободи (49,3 бала із 100 можливих). Україна потрапила до групи країн, де пригнічуються економічні свободи (49,9). Середній показник у світі – 60,3 бала. Якщо брати світові показники, то Україна

посідає 155-ту сходинку зі 178 в рейтингу свободи. Топ-10 країн України була на 161-му місці. Останню сходинку рейтингу посідає Північна Корея, передостанню – Куба. Росія посідає 140-ву сходинку і зайняла 41-ше місце із 43 європейських країн[2].

Політичні цінності виконують роль орієнтирів у складному світі політики, визначають її сенс і зміст. Сутність поняття «політичні цінності» розкриває енциклопедія з політології, яка трактує політичні цінності як «сукупність ідей, уявлень і відповідних соціопсихологічних утворень (настанов, орієнтацій, переживань, стереотипів), що визначають цілеспрямованість, стратегію і тактику політичної діяльності».

Політичні цінності сприяють формуванню стандартів оцінки (стандартизації) кожної політичної дії, вчинку та їх наслідків; вони здатні певним чином орієнтувати будь-яких учасників політичного процесу (партію, політичний рух, клас, політичну групу, особу) по відношенню до всіх інших суб'єктів політики.

У той же час цілком справедливо відзначається, що не тільки реалізація, але й усвідомлення власних інтересів різними групами, економічними і політичними спільнотами відбувається у певному полі, яке створюється домінуючими у суспільній свідомості соціально-міфологічними та ідеологічними концепціями, а також соціальними настроями [3, с. 3]. Природа цих елементів політичного життя, в свою чергу, знаходиться під потужним впливом комплексу політичних цінностей і ціннісних орієнтацій суспільства.

Руйнування колишньої ціннісної основи і нестача нових політичних ідеалів обумовлюють сьогодишню ситуацію в українському суспільстві, розколотому на клани, угруповання і невеличкі групи, позбавленому єдиної об'єднуючої платформи. Цей розкол – пряме породження ціннісної кризи, що сталася внаслідок краху тоталітарної ідеології, яка передбачала наявність у всього населення єдиної системи цінностей і досить успішно формувала ці цінності через загальнодержавну систему ідейного виховання і пропаганди[4, с.57].

Спроба поповнити брак ідеалів, просто запозичивши західну, демократичну систему політичних цінностей, та впровадити її у масову свідомість українців – простий спосіб. Але цінності та ідеали являють собою глибинні шари культури суспільства, органічний результат його історичного розвитку, формуються протягом століть, а то й тисячоліть.

Аналізуючи проблему «Схід-Захід» в українському контексті, М. Михальченко справедливо відзначає, що уніфікувати світ не зможе навіть інформаційна і технологічна революція. У перспективі розвитку людства збережуться глибинні, органічні ознаки східних і західних цивілізацій, які не вдасться знищити навіть в ім'я великих ідей Свободи, Справедливості, Рівності, Порядку. Хоча взаємопроникнення східних і західних цінностей повільно відбуватиметься. Оскільки і східні цінності колективізму, сім'ї, схильності до згоди, консенсусу, поваги до влади тощо, і західні – прав людини, свободи особистості, демократії, політичного плюралізму та інші мають світовий універсальний характер. І відмовляти народам Сходу і Заходу в праві на їх впровадження в життя під приводом наявності у різних народів особливих менталітетів це фактично означає не-

повагу до якогось з народів, які буцімто не сприймають світових прогресивних цінностей [5, с.299].

Ставлення українців до імпортованих політичних цінностей складатиметься під впливом актуальних світових потреб і проблем їхнього власного суспільства, явищ і подій міжнародного життя, залежить від того, яке відтворення знаходять усі ці проблеми, явища і події у доступному українським громадянам інформаційному просторі. Але подібне ставлення не може пояснюватись тільки як продукт сучасних соціально-політичних та інформаційних процесів. Це культурний феномен і як такий відображає не тільки актуальний, але й минулий досвід, тією чи іншою мірою і формою відтворює архетипи національної свідомості, що склалися історично [4, с.58].

Майдан став випробуванням на цінність особистості людини, виміром людськості та гідності. Гідність за визначенням, що подається у Вікіпедії, – це поняття моральної свідомості, яка виражає уявлення про цінність усякої людини, як моральної особистості, а також категорія етики, яка означає особливе моральне ставлення людини до самої себе, і ставлення до неї з боку суспільства, у якому визнається цінність особистості.

Революція 2013-2014 років, на наше переконання, це не протистояння Заходу й Сходу, не протистояння Україні й РФ – це протистояння між тими, хто має гідність, і тими, хто не тільки не має її, а й взагалі не розуміє, що це означає.

Тільки той, хто має гідність, може знайти в собі сили робити те, що вважає за потрібне, незважаючи на страх. Страх померти [6].

Отже, для успішного перетворення революційної ситуації в революцію потрібні також сприятливі суб'єктивні чинники – політична сила та політичні лідери здатні очолити та забезпечити успіх революції.

Відмінність Помаранчевої революції 2004 р. від Революції Гідності 2013 р. полягає якраз у тому, що в першому випадку ці суб'єктивні чинники існували, а у другому – ні. Парадоксально, але події Євромайдану показали явну відірваність від реалій політичного життя не лише правлячої верхівки, але й опозиційних політичних сил та політиків.

Розгортаючи без належної мотивації та підготовки загальноукраїнську акцію – «Повстань Україно!» – в момент найвищого революційного піднесення опозиційні політичні сили виявились до неї неготовими. Радикальні на словах і обережні в діях, вони відіграли роль радше миротворців, аніж буревісників Революції Гідності.

Намагання ж за інерцією використати народне незадоволення для партійного піару спричинило появу руху – Майдан без політиків! Вершиною недолугості нинішніх опозиційних сил став епізод, коли громадські діячі та активісти, а не політики та парламентарі сформулювали пакет політичних вимог до влади [1].

Так, наразі ми не маємо тих лідерів, за якими ми можемо йти. Це погано? – Ні. Це не лідер диктуватиме суспільству, як діяти. Це суспільство вимагатиме від політика гідного виконання функцій, на нього покладеного.

Ми не обираємо лідера, вождя – ми обираємо Менеджера, людину, котра краще ніж ми може домовитись про захист України від російських окупантів.

Суспільство, яке знає про гідність набагато більше ніж переважна більшість нардепів, має виховувати свої еліти [6].

Революція є успішною тоді, коли усуває існуючу владу. Революція є завершеною, коли нова влада (хоча б частково) реалізує лозунги та вимоги революційних мас.

Помаранчева революція 2004 р. була успішною, але незавершеною, оскільки нова політична еліта так і не реалізувала окреслених революційних завдань. Тому Революція Гідності є, фактично, продовженням Помаранчевої революції і черговою спробою українського суспільства не лише змінити владну еліту, але й змусити її виконувати революційну програму [1].

Серед найбільш значних цінностей – цілей Революції Гідності слід назвати: добробут; безпеку (правову, екологічну, техногенну, військову, інформаційну, економічну); порядок (державно-політичний, соціальний, правовий); прогрес (розвиток соціальний, технологічний, культурний); справедливість соціальна і моральна; рівність (у можливостях, у правах, політична, соціальна); легітимність; легальність (законність); свобода.

Експерти визнали, що Україна показала світу приклад революції з гідністю. При цьому вони застерігають, що якщо не дотримуватись тих цінностей, за які йшла боротьба, то всі досягнення будуть втрачені.

Отже, євроінтеграційний процес для багатьох українців окреслював не лише геостратегічний вектор її розвитку, але й вселяв надію на зміну «правил гри» і, отже, навздогінну модернізацію економічного та політичного життя. Відступ від євроінтеграційного процесу – означав крах цих надій – що й призвело до акції громадянського спротиву.

Українська молодь, насамперед студенти, через участь в акціях протесту показали себе основним «горючим матеріалом» Революції Гідності. Вони де-факто задекларували «нову політику», якісно відмінну від попередньої не лише за назвою, формами, але й за змістом.

Україна заплатила надзвичайно високу ціну за те, щоб Гідність була першою із чеснот кандидата на будь-яку посаду в Україні. І сьогодні можна сказати, що певні якісні зміни вже є. Але політикам варто пам'ятати, що ми не припустимось помилок 2004-го й вимагатимемо від вас Гідності кожного дня.

На політичну арену виходить нове покоління, яке диктує новий порядок денний для українського політикуму. І, можливо, саме це є найбільшим досягненням нинішніх революційних виступів в Україні.

Список використаних джерел

1. Шведа Ю. Революція Гідності у контексті загальної теорії соціальних революцій. 26 січня 2014. – Режим доступу: http://zaxid.net/news/showNews.do?revolyutsiya_gidnosti_u_konteksti_zagalnoyi_teoriyi_sotsialnih_revolyutsiy&objectId=1301345
2. Жолквер М. Суперечності між сходом і заходом: міф про дві України / М. Жолквер, А. Грабська // Українська правда. – 09 квітня 2014.
3. Яременко О. Політичні уподобання українців як чинник впливу на політичні процеси / О. Яременко, М. Міщенко // Політична думка. – 2000. – № 1. – С.3.
4. Семенченко Ф. Г. До проблеми формування політичних цінностей у сучасному українському суспільстві / Ф. Г. Семенченко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – 2010. – Вип.99. – С. 56-59.
5. Михальченко М. І. Становлення нових політичних інститутів і національно-державний розвиток України / М. І. Ми-

хальченко // Українське суспільство на порозі третього тисячоліття. Кол. монографія [Під ред. М. О. Шульги]. – К.: Ін-т соціології НАН України. – 1999. – С. 299-300.

6. Україна показала приклад революції з гідністю, тепер необхідно захистити ці цінності. 18.05.2014. – Режим доступу: <http://uacrisis.org/ua/ukraine-has-set-an-example-for-a-revolution-with-dignity-now-these-values-must-be-protected/>

References

1. Shveda Ju. Revoljucija Gidnosti u konteksti zagal'noi' teorii' social'nyh revoljucij. 26 sichnja 2014. – Rezhym dostupu: http://zaxid.net/news/showNews.do?revolyutsiya_gidnosti_u_kontekst_i_zagalnoyi_teoriyi_sotsialnih_revolyutsiy&objectId=1301345

2. Zholkver M. Superechnosti mizh shodom i zahodom: mif pro dvi Ukraï'ny / M.Zholkver, A.Grabs'ka // Ukraï'ns'ka pravda. – 09 kvitnja 2014.

3. Jaremenko O. Politychni upodobannja ukrai'nciv jak chynnyk vplyvu na politychni procesy / O.Jaremenko, M.Mishhenko // Politychna dumka. – 2000. – № 1. – S.3.

4. Semenchenko F.G. Do problemy formuvannja politychnyh cinnostej u suchasnomu ukrai'ns'komu suspil'stvi / F.G. Semenchenko // Visnyk Kyi'vs'kogo nacional'nogo universytetu im. Tarasa Shevchenka. – 2010. – Vyp.99. – S.56-59.

5. Myhal'chenko M.I. Stanovlennja novyh politychnyh instytutiv i nacional'no-derzhavnyj rozvytok Ukraï'ny / M.I. Myhal'chenko // Ukraï'ns'ke suspil'stvo na porozі tret'ogo tysjacholittja. Kol. monografija [Pid red. M.O. Shul'gy]. – K.: In-t sociologii' NAN Ukraï'ny. – 1999. – S.299-300.

6. Ukraï'na pokazala pryklad revoljucii' z gidnistju, tepер neobhidno zahystyty ci cinnosti. 18.05.2014. – Rezhym dostupu: <http://uacrisis.org/ua/ukraine-has-set-an-example-for-a-revolution-with-dignity-now-these-values-must-be-protected/>

Nasadyuk Yu.S., postgraduate student, Precarpathian National University named after VasylStefanyk (Ukraine, Ivano-Frankivsk), julia_rovbyt90@mail.ru

The realities of political values of Ukrainian society (based on «The Revolution of Dignity»)

This article analyzes the political values of modern Ukrainian society. It reveals the relationship of political values with political consciousness and political culture during the Revolution. Through the prism of the democratic ideal defined problems and outlined general tendencies, transforming the national value system as a prerequisite for the establishment of the harmonious environment values in Ukraine. Analysis of the political values of society has promoted a holistic set of scientific methods, such as dialectical, comparative political, systematic and others. As a result, political values of Ukrainians during the Revolution are determined.

Keywords: political values, crisis of values, revolution, Revolution of Dignity, Ukrainian society, dignity, transformation processes.

Насадюк Ю. С., аспірантка, Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника (Україна, Івано-Франківськ), julia_rovbyt90@mail.ru

Реалии политических ценностей украинского общества (на примере Революции Достоинства)

Анализируются политические ценности в современном украинском обществе. Раскрывается связь политических ценностей с политическим сознанием и политической культурой в период революции. Сквозь призму демократического идеала определены проблемы, намечены перспективы и общие тенденции трансформации национальной ценностной системы как предпосылки создания в Украине гармоничной ценностной среды. Анализ политических ценностей общества способствовал применения целостного комплекса общенаучных методов. Среди них можно выделить: диалектический, сравнительно-политологический, системный и другие. В итоге определены политические ценности украинской Революции достоинства.

Ключевые слова: политические ценности, кризис ценностей, революция, революция достоинства, украинское общество, достоинство, трансформационные процессы.

* * *

УДК 327.82

Головань О. О.
аспірант, Інститут всесвітньої історії НАН України (Україна, Київ), aleksandr.golovan@gmail.com

УКРАЇНА У БЕЗПЕКОВИХ СТРАТЕГІЯХ США 2014 РОКУ

Розглядається специфіка співробітництва України та США у сфері безпеки. Розкриваються основні принципи зовнішньополітичної безпекової стратегії США останніх років, перераховуються виклики, перед якими стоїть Держдепартамент. Аналізуються інтереси США, їх виграти та можливі ініціативи щодо України у поточному році. З огляду на невдачі у врегулюванні конфліктів на Близькому Сході і послаблення інтенсивності безпекових ініціатив у даному регіоні, на зміну можуть прийти нові стратегічні пріоритети, зокрема, – встановлення нових схем колективної безпеки у Східній Європі. Даний регіон ще до зародження кризової ситуації 2014 року вважався як конфліктогенний, тому саме зараз він може здобути особливої уваги з боку США. Враховуючи єдину позицію США щодо міжнародної ізоляції РФ можна констатувати завершення епохи «перезавантаження». В даній ситуації Україна може заявити про себе як самостійний гравець у багатьох питаннях міжнародного життя, включаючи безпекові, зокрема, запобігання розповсюдженню ЗМУ, боротьбу з нелегальною міграцією, наркотрафіком і торгівлею людьми, протидію морському піратству, антитерористичні операції тощо.

Ключові слова: США, Україна, Росія, Обама, безпека, стратегії, зовнішня політика, перезавантаження, конфлікт, геополітика

Позиції США у системі підтримання миру і стабільності у світі знаходяться сьогодні на порозі нових змін. З огляду на останні події у східно-європейському регіоні вектори і траєкторія співробітництва США у галузі безпеки може отримати деяке зміншення акцентів. Сьогодні для трансатлантичної безпеки з'явилася загроза, що не мала подібних аналогів із закінчення Холодної Війни. Криза, яка має місце з причини вторгнення Росії на територію України, стала найбільшою подією за часів нового світового порядку, встановленого у 1991 року. Чи вписується в систему національного інтересу США залучення до українського питання і як зміниться безпекова стратегія США у поточному році?

Безпекові стратегії США є складним, багатокомпонентним динамічним явищем, яке потрібно розуміти, виходячи з принципів і програм зовнішньополітичного курсу США і за межами країни. Як відомо, практичні кроки США у різних регіонах світу спрямовані на досягнення суто прагматичних результатів – забезпечення глобальної безпеки в інтересах США.

Серед західних фахівців, які присвятили свої дослідження питанням зовнішньої політики США і її безпекових стратегій можна виокремити багатьох видатних постатей. Це політологи, посадові особи та політичні аналітики, такі як З. Бзежинський, Г. Кіссінджер, М. Олбрайт, С. Телбот, Дж. Сорос, Дж. Фрідман, Дж. МакГанн, Р. Армітідж, Дж. Най, У. Коен, Дж. Шлезінгер, Р. Джеймс, Дж. Томсон, М. Річ. Вони здійснили значний вклад у наукову думку для розуміння практичної політики Держдепартаменту, пояснили і узагальнили її принципи і напрямки. Важливими для розкриття питання безпекових стратегій США є змістовні праці українських американістів Є. Камінського, С. Юрченка, Б. Канцелярука, Б. Гончара, М. Рижкова, О. Зернецької, Є. Макаренко, С. Федуняка, О. Потехіна, І. Хижняка, Л. Чекаленко, С. Галаки, В. Манжолі, І. Погорської, І. Дудко, О. Шевчука.

Загалом, безпека розуміється перш за все, як питання надійного забезпечення державного суверенітету, територіальної цілісності, недоторканності кордонів. У такому розумінні, США завжди добре усвідомлювали значення України для майбутнього розвитку Європи в цілому та східноєвропейського регіону зокрема. Сучас-